

'Oni nezgodni događaji': Svedok govori o mučenjima

Author: IWPR
ICTY

Dan 134-135

Druga osoba koja je svedočila protiv Slobodana Miloševića u nastavku suđenja posle zimskog prekida bio je Robert Hausvicka, koji je devet meseci bio mučen u zatvorima JNA. Glavni tuzilac, Džefri Najs, je veoma obazrivo razgovarao sa ovim mladim čovekom o dugotrajnim premlaćivanjima koja su uključivala mučenje elektrosokovima po glavi i po nogama, i udaranje palicama po tabanima. U jednom casu je Najs rekao da želi da postedi svedoka, i da zato moli sudije da ostale detalje o njegovom zatvorenistvu pročitaju u pisanoj izjavi koju je ranije dao.

Izmučen batinama, Hausvicka je na kraju svojim mučiteljima ispricao sve šta je znao. Ali, oni ni time nisu bili zadovoljni, pa je bio prisiljen da izmisli, i da pretstavlja hrvatske snage daleko moćnijima nego što su zaista bile. Strazari su ga i dalje tukli, i prisilili da potpiše izjavu od 50 strana, koje pre toga nije imao priliku ni da pročita. Tako je on 'priznao' da je klat decu, sekao im usi i kopao oci.

Hausvicka je bio pripadnik specijalnih jedinica hrvatske vojske koje su branile Dubrovnik, ali on nije imao priliku da učestvuje u tim borbama. Na samom početku opsade Dubrovnika, bio je zarobljen i prebačen u JNA zatvor u Bileci. Posle nekoliko meseci je iz Bilece bio prebačen u drugi JNA zatvor, u Morinje u bokokotorskom zalivu. Tamo su uslovi bili još gori nego u Bileci, ispricao je svedok. Zatvorenici su bili držani u magacinu, gde su ležali na drvenom podu. Umesto klozeta su imali kantu. Strazari su ih, između ostalog, mučili tako što su najavljivali i inscenirali pogubljenja, i prisiljavali zatvorenike da se međusobno boksuju. O oba zatvora je bilo oko 80% civila, a ostali su bili zarobljeni policajci i vojnici. Civilni su bili uglavnom stariji muškarci.

Na kraju direktnog ispitivanja, Najs je zamolio Pretresno veće da vodi računa o tome da Milosevićevo pitanje svedoku budu bitna za predmet. Sudija Mej je zaista pre početka unakrsnog ispitivanja upozorio Milosevica: 'Gospodine Milosevicu, čuli ste. Ovaj svedok je stradao i zato trebate sa posebnim obzirom da vodite unakrsno ispitivanje.'

Milosevic je uglavnom izbegavao da postavlja pitanja u vezi sa svedokovim boravkom u zatvoru i sa mučenjem koje je podneo -- 'frustrirajući događaji', kako ih je Milosevic nazivao. Pokušao je da navede svedoka da potvrdi da strazari koji su ga mučili nisu bili vojnici JNA. Hausvicka je rekao da on ne zna da li su oni bili pripadnici JNA ili nisu, ali da su svakako bili obučeni u JNA uniforme, a zatvorenici su držani, ispitivani i mučeni u JNA objektima. .

Iako je bio vidno uzbuđen, Hausvicka se dobro držao pred Milosevicem. Odbio je da odgovara na pitanja o događajima o kojima nije imao direktna saznanja. Kada ga je Milosevic pitao da li je upoznat sa susedskim istragama o maltretiranju Srba u Dubrovniku, svedok je rekao da ima prijatelje Srbe koji i dalje žive u Dubrovniku i koji su spremni da potvrde da ih niko nije maltretirao. Ali, dodao je, to je sve što zna o tome, i možda nema potpunije informacije. Milosevic kao da je i sam rekao da nije siguran u tačnost svojih informacija, jer ih je dobio od saradnika.

Na Milosevićevo pitanje da li je tačno da su lokalni kriminalci bili pušteni iz dubrovačkog zatvora da bi se borili protiv JNA, Hausvicka je odgovorio Dubrovniku nema zatvor, već samo mali pritvor u opštinskom sudu u kome nikada nema više od petoro zatvorenika koji čekaju sudjenje. Milosevic bi morao da poprica sa ljudima koji mu pripremaju informacije na kojima on gradi svoja unakrsna ispitivanja.

Milosevic se suzdržao od maltretiranja svedoka, ali ga je pitao kako to da je on radio dve godine policiji, nakon što je bio pušten u razmeni zatvorenika 02. septembra 1992., a da je tek onda dao otkaz zbog posledica zarobljenstva. Hausvicka je odgovorio da su on dorbim delom oporavio od fizičkih povreda (na kicmi, bubrezima, rebrima i glavi,) ali da je imao naknadnu psihicku reakciju. Sredinom 1994. je doživeo slom živaca.

U jednom momentu Milosevic ga je pitao: 'Ko je ubio sve te vojnike na dubrovačkom ratistu, [ako je bilo tako malo hrvatskih boraca]?' Svedok: 'Dacu specifičan odgovor, ako dozvoljavate.' Milosevic: 'Naravno. Kako hocete.' Svedok: 'Moj odgovor je 'Vi'.'

Tuzioci su pustili snimak govora Mla Djukanovica u kome se on izvinio Dubrovcanima za ulogu koju su Crnogorci igrali u ratu, i za bolove i patnju koju su im time naneli. Time je Djukanovic, koji je kao Milosevicu odan covek bio na najvisim polozajima u Crnoj Gori, indirektno priznao odgovornost. Ostalim Crnogorcima, i Milosevicu, je veoa tesko sada da se ogradjuju od zlocina koje su oko Dubrovnika i u juznoj Dalmaciji pocinile crnogorske snage, koje su se borile bok uz bok sa JNA i sa srpskim snagama. Snimak nas je potsetio da je Biljana Plavsic u stvari druga, a ne prva, osoba koja je bila na celu jedne drzave da javno prizna zvoju odgovornost za ratne zlocine i zlocine protiv covecnosti. Zbog toga je sve teze odrzavati srpski nacionalni it da su oni bili zrtve, a ne agresori.

Location: [Balkans](#)
[Macedonia](#)
[Serbia](#)
[Kosovo](#)

Focus: [Coalition for International Justice \(CIJ\) Trial Reports Archive \(Bos-Hrv-Srp\)](#)

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/oni-nezgodni-dogadaji-svedok-govori-o>